

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

**Αθήνα 30-10-2013
Α.Π. 72**

**ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ Δ/ΝΣΗ Π. & Δ. ΕΚΠ/ΣΗΣ
ΑΤΤΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Α' ΑΘΗΝΑΣ
Δώρου 9, Αθήνα**

ΠΡΟΣ: 1. Δ/νση Α/θμιας Α' Αθήνας
Τμήμα Πολ/κών θεμάτων
2. Σχ. Συμβ. 16^{ης} Περ. Αττικής
Κο Π. Πίλουρη

**6/θ Δ. Σχ. Παίδων "Π. & Α. Κυριακού"
Τ.Κ. – Πόλη: 11527 - Γουδή
Email : mail@dim-kyriak.att.sch.gr
Πληροφορίες: Β. Χαρίτος
Τηλέφωνο/Fax: 2107750065**

Σας υποβάλλουμε σχέδιο Ερευνητικού Προγράμματος Πολιτιστικών Θεμάτων σχ. έτους 2013-2014 στο Δ. Σχ. Παίδων «Π. & Α. Κυριακού» και παρακαλούμε για τις δικές σας ενέργειες

Ονοματεπώνυμο Διευθυντή: Δρ Χαρίτος Βασίλης

Ονοματεπώνυμο Δημιουργού Προγράμματος: Δρ Κουδούνα Μαίρη

Αρ. Πράξης Συλλόγου Διδασκόντων: 2/4-10-2013

Ο Διευθυντής

Βασίλης Χαρίτος

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ: ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

«Μελοποιημένη ποίηση»

Όνοματεπώνυμο εκπαιδευτικού που είχε την ιδέα, δημιούργησε, έγραψε και αναλαμβάνει το πρόγραμμα:

Dr Κουδούνα Μαίρη ΠΕ70

Εκπαιδευτικοί που το υλοποιούν:

Dr Κουδούνα Μαίρη ΠΕ70

Καραγιαννόπουλος Ανδρέας ΠΕ16.01 (Ο κ. Καραγιαννόπουλος θα κάνει τη μελοποίηση ποιημάτων που δεν έχουν ακόμη μελοποιηθεί)

Τόλη Παρασκευή ΠΕ70

Ντικμπασάνη Φανή ΠΕ70

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Α. ΥΠΟΘΕΜΑΤΑ (ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ / ΟΨΕΙΣ ΤΟΥ ΘΕΜΑΤΟΣ)

- 1. Ποιητική διάσταση:** Ταξίδι στην Ελληνική ποίηση από την Αρχαία Ελλάδα έως σήμερα
- 2. Μουσική διάσταση:** Ταξίδι στο χρόνο με επιλεγμένα κείμενα (ποιήματα) που μελοποιήθηκαν από την εποχή της Σαπφούς έως σήμερα.
- 3. Διεπιστημονική διάσταση:** Ενδεικτικά αναφέρω μέσα από τη μελοποιημένη ποίηση θα διδαχθεί Ιστορία, Γλώσσα, Διαλεκτική, Κοινωνιολογία, Πολιτική αγωγή, Ρητορική, Μουσική, Τέχνη, Θέατρο, Επιχειρηματολογία, Μυθολογία, Ποίηση, Μαθηματικά, Οικουμενική Ορθοδοξία, Θέματα Καθημερινής Επικοινωνίας, ακόμα και στοιχεία φιλοσοφίας
- 4. Οικονομική διαχρονική διάσταση:** Αναφορά σε πνευματική ακμή, όπως ο «*χρυσός αιώνας του Περικλέους*» και αναφορά σε παρακμή, όπως η περίοδος της Τουρκικής κυριαρχίας στην Ελλάδα.
- 5. Κοινωνικοπολιτισμική διάσταση:** Αναφορά σε ποιητικές ή μουσικές σχολές, επηρεασμό της ποίησης και της μουσικής από πολιτικοκοινωνικές συνθήκες και αντίστροφα (πώς η μελοποιημένη ποίηση επηρεάζει την ιδεολογία και τον ξεσηκωμό και διαμορφώνει πολιτισμικές κουλτούρες). Για παράδειγμα: ποίηση Ρήγα, Σολωμού, Σεφέρη, μελοποιημένη από μεγάλους μουσικούς, όπως ο Μίκης Θεοδωράκης.

B. ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Το πρόγραμμα φιλοδοξεί να δείξει στους μαθητές τα μονοπάτια της μελοποιημένης ποίησης, όπως προσπαθούν να το κάνουν οι ποιήτριες Σαπφώ, Κόριννα και Ήρινα, όταν ο υποψιασμένος επισκέπτης παρατηρεί στη ζωοφόρο του Πανεπιστημίου Αθηνών, την τέχνη να αποτυπώνει την Ιστορία. Μέσα από το πρόγραμμα οι μαθητές του νοσοκομειακού σχολείου Παίδων «Π. & Α. Κυριακού», στο βαθμό που θα καταφέρουν να συμμετάσχουν λόγω της υγείας τους, θα συνειδητοποιήσουν ότι η μουσική μας, η Τέχνη μας με όλες τις εκφάνσεις της και ο Πολιτισμός μας, είναι η βάση του Ευρωπαϊκού Πολιτισμού.

ΣΤΟΧΟΙ: Οι μαθητές κατά/μετά τη διάρκεια του προγράμματος είναι ικανοί να:

1. Γνωρίζουν
2. Αναγνωρίζουν
3. Οργανώνουν
4. Διακρίνουν
5. Εξηγούν
6. Συγκρίνουν
7. Εξωτερικεύουν
8. Φαντάζονται
9. Αντιλαμβάνονται
10. Δημιουργούν αισθητική
11. Βιώνουν αισθητική
12. Συνειδητοποιούν
13. Αλλάζουν στάσεις και νοοτροπίες
14. Αποδέχονται
15. Οικειοποιούνται
16. Υποστηρίζουν
17. Αναδημιουργούν
18. Αξιολογούν
19. Συνεργάζονται
20. Συμμετέχουν

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ:

- Η ελληνική ποίηση (*Μελοποιημένη Ποίηση*) έχει τις ρίζες της στην Αρχαία Ελλάδα
- Οι μεγάλοι Έλληνες ποιητές κατάφεραν να φτάσουν στα αφτιά του κοινού μέσω της μουσικής. Τα μελοποιημένα ποιήματα αποτελούν τα ωραιότερα τραγούδια που εξέφρασαν τους πόθους, τις χαρές και τις λύπες του λαού μας.
- Γενικά να μελετήσουν τα διαφορετικά είδη μελοποιημένης ποίησης, καθώς και να γνωρίζουν έννοιες όπως Έπος, Ύμνος, Ελεγεία, Λυρική Ποίηση, Μοντέρνα Ποίηση κ.ά.
- Να μάθουν ότι η ποίηση συνδέθηκε με περιόδους ορόσημα της Ιστορίας μας, όπως για παράδειγμα Αρχαία Ελλάδα, Ελληνιστική Περίοδος, Βυζαντινός Πολιτισμός, Μικρασιατική καταστροφή, Αντίσταση και Κατοχή, Εμφύλιος, Δικτατορία..., αλλά και με το λευκό και το γαλάζιο της Ελλάδας.
- Να προσπαθήσουν να κατανοήσουν ότι η μουσική και γενικά η Τέχνη κάνει πιο ευχάριστη τη ζωή μας. Ειδικά στις συνθήκες διδασκαλίας των συγκεκριμένων παιδιών που νοσηλεύονται.
- Να μάθουν να εξωτερικεύουν «αισθητικά» τις εμπειρίες τους με την έκφραση συναισθημάτων και λογικής, όπως γίνεται μέσα από τη μελοποιημένη ποίηση.
- Να φαντάζονται και να δημιουργούν εικόνες, να «αναδημιουργούν» την σκληρή πραγματικότητα που ζουν στο κρεβάτι του πόνου.
- Να κατανοούν την οικουμενικότητα της μελοποιημένης ποίησης, όπως τη θεωρεί ο Παλαμάς «*Θεία... πρωτεϊκή πολύφωνη... αντιφεγγίστρα κόσμων, όλων των κόσμων και του νου και της καρδιάς λαλήστρα*» (Παλαμάς Κ., «*Ο θρίαμβος*» από τη συλλογή Βωμοί).
- Να συνειδητοποιήσουν τη μουσικότητα της ποίησης, όπως το αναφέρει ο Σεφέρης: «*Η μουσική και τα χρώματα είναι η ίδια η σάρκα των ποιημάτων, είναι ένα σώμα πλασμένο από την προλογική γλώσσα και να τα καταργήσει κανείς σημαίνει να σκοτώσει την τέχνη*».
- Να αναλάβουν πρωτοβουλίες κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες που διδάσκονται, ώστε να συνδέσουν ατομικά συναισθήματα με κοινωνικοϊστορικά γεγονότα.

- Να υποστηρίξουν τη φράση του Eliot «*Η ποίηση αλλάζει ολόκληρη την κοινωνία... έχει σημασία και για όσους αδιαφορούν γι' αυτή*».
- Να μάθουν τα παιδιά που νοσηλεύονται, να δημιουργούν «*Μια άλλη ύπαρξη μέσα στην ύπαρξή μας – ύπαρξή τους*», όπως λέει ο Ελύτης.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΟΥ ΔΡΑΣΗΣ:

Η δράση «Μελοποιημένη Ποίηση για Νοσοκομειακό Σχολείο» πραγματοποιείται στη διάρκεια των διδακτικών ωρών του Ωρολογίου Προγράμματος του 6/θεσίου Δημ. Σχολείου Παίδων «Π. & Α. Κυριακού», στους μαθητές όλων των γνωσιακών επιπέδων που νοσηλεύονται στο συγκεκριμένο νοσοκομείο και σε παιδιά που ενδεχομένως δεν πήγαν ποτέ σχολείο, όπως οι «ανήλικοι ασυνόδευτοι», οι «εισαγγελικές εντολές» και οι Roma. Αναγνωρίζοντας την παιδαγωγική αξία της μελοποιημένης ποίησης και τον καταλυτικό ρόλο της ως μέσο απόλαυσης, εκτίμησης και αποδοχής της. Κατέχει πρωταγωνιστικό ρόλο στο νοσοκομειακό σχολείο, ως εξαιρετικό εργαλείο «μαθημάτων αισιοδοξίας» και μαθημάτων «χαράς και ευτυχίας» (ας μου επιτραπούν οι όροι, είναι προσωπικοί) μέσα στους νοσοκομειακούς θαλάμους. Το σχολείο ζει και μια άλλη πραγματικότητα σε προγράμματα που θέλει να εφαρμόσει. Οι θεματικές ενότητες υλοποιούνται από διαφορετικές ομάδες μαθητών και όχι σταθερές, γιατί τα παιδιά λόγω των προβλημάτων υγείας/θεραπείας εναλλάσσονται. Για το λόγο αυτό το **πρόγραμμα ονομάστηκε ερευνητικό** και τα κείμενα που επιλέξαμε ικανοποιούν ενδεικτικά τα παρακάτω κριτήρια:

- Έχουν χαρακτήρα ερευνητικής εργασίας
- Υπάρχει εμπλοκή του ποιητικού λόγου άμεση ή έμμεση ως γνωστικό αντικείμενο σε αυτά
- Συνδέουν τη μελοποιημένη ποίηση με την καθημερινή ζωή
- Προωθούν τη διεπιστημονικότητα
- Συμβάλλουν στην προώθηση της Ευρωπαϊκής Διάστασης και της Διεθνούς Διάστασης στο εκπαιδευτικό έργο του σχολείου
- Υποστηρίζουν την διαπολιτισμική εκπαίδευση και θέματα ταυτότητας/ ετερότητας στο πλαίσιο πολυπολιτισμικής κοινωνίας
- Μιούν το μαθητή στη βίωση της αρμονίας, ταυτόχρονα και στη διδασκαλία ποιητικών κειμένων υψηλής αισθητικής αξίας
- Συμμετέχει ο μαθητής στην απόδοση της μελωδίας είτε ως ακροατής με κιθάρα ή άλλο μουσικό όργανο (σε δύσκολες περιπτώσεις, χειρουργική κλινική, ογκολογική κλινική, συμμετοχή μόνο ως ακροατές)
- Αφυπνίζουν το μαθητή στη διαφορετικότητα των γλωσσών και των πολιτισμών».

ΠΩΣ ΠΡΟΕΚΥΨΕ Η ΔΡΑΣΗ:

Το υλικό αυτό, στους βασικούς του άξονες, προτάθηκε από την κα Μ. Κουδούνα και συνδιαμορφώθηκε από ομάδα συναδέλφων στο Νοσοκομειακό Σχολείο, σχετίζεται με την επικοινωνιακή μέθοδο/κειμενοκεντρικό και τις «Καλές Τέχνες», κυρίως τη μουσική. *«Η μάθηση για να διευρύνεται και να εμπυχώνει τον άνθρωπο φέροντας χαρά και δύναμη, χρειάζεται να απευθύνεται σε ολόκληρη τη λειτουργία του, στο συναίσθημα, στην εμπειρία, στην κοινωνική διάσταση, στη λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία»* και σε βασικά αξιώματα, όπως σεβασμός της προσωπικότητας του παιδιού που νοσηλεύεται και του πολιτισμού του δεδομένου ότι απευθυνόμαστε σε όλα τα παιδιά που νοσηλεύονται. (Από άλλες χώρες, Roma, εισαγγελικές εντολές, ασυνόδευτους πρόσφυγες κ.ά.).

Το πρόγραμμα «Μελοποιημένη Ποίηση», αναδεικνύει τη διασύνδεση με τις αρχές και τη φιλοσοφία των νέων προγραμμάτων σπουδών. Κεντρικό πυρήνα των προγραμμάτων αποτελεί η παραδοχή ότι τα νέα προγράμματα σπουδών θα είναι στοχοκεντρικά και η έμφαση δίνεται στον εκπαιδευτικό ως συνδημιουργό του εκπαιδευτικού υλικού. Παρουσιάζω ενδεικτικά στοιχεία του προγράμματος, που διασυνδέονται με τις αρχές και τη φιλοσοφία των νέων αναλυτικών προγραμμάτων.

- Στοχοκεντρική μάθηση
- Παιδαγωγική διαφοροποίηση (έχοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών που στην περίπτωσή μας νοσηλεύονται σε διαφορετικές Ιατρικές Κλινικές)
- Ποικιλία διδακτικών μεθόδων και πρακτικών προσαρμοσμένων στο παιδί που νοσηλεύεται
- Έμφαση στη διεπιστημονικότητα. Σχεδόν όλα τα διδακτικά αντικείμενα του ωρολογίου προγράμματος μπορούν να διδαχθούν μέσα από τη μελοποιημένη ποίηση
- Κατανόηση βασικών εννοιών και διασύνδεσή τους με τον διαχρονικό πολιτισμό του λαού μας. Σύνδεση με την Ευρωπαϊκή Ένωση και ενίσχυση της ταυτότητάς τους ως Έλληνες Πολίτες ως Ευρωπαίοι Πολίτες και ως Πολίτες του Κόσμου
- Ενίσχυση της δημιουργικότητας μέσα από την Τέχνη, της καινοτομίας και

αξιοποίησης της πολιτισμικής μας κληρονομιάς

- Σημαντικότερη προσπάθεια μάθησης μέσα από τη σκληρή πραγματικότητα που ζει το παιδί που νοσηλεύεται (πολύ ιδιαίτερες συνθήκες).
- Οι μαθητές μας θα μυηθούν με το πρόγραμμα σε ερευνητικές εργασίες διατύπωση ερωτημάτων, προσδιορισμός προβλημάτων, σχεδιασμός διερευνήσεων, ανάλυση και σύνδεση δεδομένων
- Διεργασίες αυτοαξιολόγησης του έργου μας, ως εκπαιδευτικού στις τόσο ιδιαίτερες συνθήκες που εργαζόμαστε.
- Οι σχέσεις με τους μαθητές μας στο κρεβάτι του πόνου και η δυναμική της ομάδας των εκπαιδευτικών που δημιουργήθηκε, μετά το αρχικό σχέδιο και υλοποίησαν μαζί μου το πρόγραμμα, βοήθησαν τη δημιουργία σχολείου ανοιχτού στην κοινωνία (στον μικρόκοσμο του Νοσοκομείου), δίνοντας ιδιαίτερη βαρύτητα στην επικοινωνιακή, αλλά και στην ερευνητική μέθοδο διδασκαλίας.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΕΠΠΣ – ΑΠΣ

«Τα κείμενα της λογοτεχνίας (ποιητικού λόγου), παρέχουν διάφορες οπτικές και ερμηνείες του κόσμου, εμπλουτίζουν την αντίληψη των μαθητών για τον κόσμο, διευρύνουν τον ορίζοντα των εμπειριών τους, ευνοούν την κατανόηση της διαφορετικότητας και την ανάπτυξη της ανεκτικότητας...», τους προσαρμόζουν στην κοινωνία της γνώσης, της πληροφορίας και της επικοινωνίας. (Ιστοσελίδα του π. Παιδαγωγικού Ινστιτούτου <http://www.pi-schools.gr/programs/deppls> και [eppls-logotexnia](http://www.pi-schools.gr/programs/eppls-logotexnia) σ. 6 σημερινό Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής), συγκεκριμένα αναφέρεται: να προβληματίζουν πάνω σε ορισμένα θέματα του ανθρώπου της κοινωνικής ζωής του πολιτισμού... να συγκροτεί ένα σύστημα αξιών... να βρίσκει τα κίνητρα στις συμπεριφορές και (2 deppls Glossas Dimotikou) ...μέσω της λογοτεχνίας και του μελοποιημένου ποιήματος τα αναλυτικά προγράμματα στοχεύουν τόσο στη *«σύγχρονη όσο και στη διαχρονική διάσταση της ελληνικής γλώσσας εφόσον αυτή θεωρείται στοιχείο εθνικής ταυτότητας, φορέας μακραίωνης πολιτισμικής παράδοσης και γραμματολογίας, δίαυλος επικοινωνίας στην ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια κοινότητα»*. Στους στόχους του προγράμματος αξιοποιείται ο ετερογενής χαρακτήρας της ελληνικής γλώσσας με τις κοινωνικές, γεωγραφικές και υφολογικές παραλλαγές της. Με δεδομένο το πολυπολιτισμικό στοιχείο της σύγχρονης ελληνικής κοινωνίας η γλώσσα προτείνεται ως μέσο ένταξης των αλλοδαπών στην κοινωνία αυτή.

Επιπλέον προσδιορίζουν όχι συνειδητά τη διαχείριση του λόγου *«ως πειθούς δημιουργία»* και εκτιμώνται οι εκφραστικοί τρόποι, σε συσχετισμό με τις πραγματικές ή συναισθηματικές καταστάσεις τις οποίες ο διδάσκων επιχειρεί να αναδείξει.

Η *«μελοποιημένη ποίηση»* ως γνωστόν **συστήνεται ως μεθοδολογικό εργαλείο στην εκπαίδευση** και αποσκοπεί *«στη μύηση του μαθητή στο πνευματικό αγαθό του ποιητικού λόγου, στη βίωση της αρμονίας μέσω της μελωδίας, στη διδασκαλία ποιητικών κειμένων υψηλής αισθητικής αξίας... και άσκηση των παιδιών στην ποιητική γραφή»* (Κουδούνα 2002, Σ.Ε.Π.Π.Ε. Διπλωματική Εργασία), καλύπτει άξονες και στόχους όπως την αναγκαιότητα της πολιτισμικής διάστασης στην εκπαίδευση, *«... η αρμονική κοινωνική συνύπαρξη, η μη περιθωριοποίηση και ο σεβασμός του διαφορετικού, η συμπαράσταση στο μη προνομιούχο αλλά και προστασία της αξιοπρέπειας του πολίτη αποτελούν κατά πολύ θέμα Αισθητικής καλλιέργειας...»* (ΥΠ.Ε.Π.Θ., Γραφείο

Υπουργού, Εκπαίδευση και Πολιτισμός, Πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ, Εισήγηση Νίκος Παϊζης, Μένης Θεοδορίδης, Μάρτιος 1994, σ. 5).

Στο ίδιο κείμενο του Υπουργείου αναφέρονται ακόμη ως στόχοι, η Εθνική και Ευρωπαϊκή Διάσταση, η Καλλιτεχνική Αγωγή και η Ευαισθητοποίηση των μαθητών στην Αισθητική των Τεχνών, Μουσική, Χορός, Εικαστικά, Θέατρο και η εξοικείωσή τους με τις σύγχρονες οπτικοακουστικές Μορφές Τέχνης.

Η μελοποιημένη ποίηση ανήκει στα γνωστικά αντικείμενα με τα οποία και οι εκπαιδευτικοί μαθαίνουν την παραμελημένη «τέχνη», την τέχνη να διδάσκεις και να μπορείς να «γοητεύεις».

Καινοτόμο ερευνητικό πρόγραμμα στο συγκεκριμένο νοσοκομειακό σχολείο εφαρμόζεται για πρώτη φορά από την ίδρυσή του, (Π.Δ. 289/1990/ΦΕΚ 114/Τ.Α/31-8-1990), το διδακτικό έτος 2013-2014. Η διάρκεια του Προγράμματος είναι περίπου έξι μήνες και ξεκίνησε με πρωτοβουλία των εκπαιδευτικών που αναφέραμε στις αρχές Οκτωβρίου 2013.

Καταρχάς διαπιστώσαμε ότι οι εκπαιδευτικοί με την καθημερινή δουλειά τους μέσα σε ένα νοσοκομειακό σχολείο αναπτύσσουν συναισθηματικούς παράγοντες μεγαλύτερης εμβέλειας με τους μαθητές, κατά τη διάρκεια της θεραπείας τους. Η εκπαίδευση γίνεται με ολιστική θεώρηση συμμετέχοντας όλες οι ειδικότητες. Έχει επισημανθεί τόσο το εύρος της συνεργασίας που καλλιεργείται μεταξύ των δασκάλων, του σχολείου μας, όσο και η αμοιβαία υποστήριξη του ενός προς τον άλλον στο πλαίσιο του κοινού σκοπού (Χαρίτος 2013).

Οι εκπαιδευτικοί οφείλουμε να προσαρμόσουμε το καινοτόμο πρόγραμμά μας και με τις εργασιακές υποχρεώσεις και τα καθήκοντα των άλλων εργασιακών ομάδων, που εργάζονται ταυτόχρονα στον ίδιο χώρο, όπως ιατρικό προσωπικό, νοσηλευτικό προσωπικό, ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, συνοδούς ασθενών, γονείς, φοιτητές, ειδικευόμενους γιατρούς, ακόμη, πολλές φορές και με το Πανεπιστήμιο, με τις πανεπιστημιακές του κλινικές και τις διδασκαλίες ώστε να μη διαταραχθούν οι εργασιακές σχέσεις με καμία ομάδα.

Η Διοίκηση του Νοσοκομείου στάθηκε στο πλευρό μας, όλοι αγκάλιασαν την προσπάθειά μας και βοήθησαν καταλυτικά ώστε το πρόγραμμά να αποδώσει τα καλύτερα από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα.

Βασικός μας στόχος, μέσα από το πρόγραμμα μελοποιημένης ποίησης είναι η

ανάδειξη της πολιτισμικής συνιστώσας όλων των μαθημάτων του Αναλυτικού Προγράμματος ακόμη κι εκείνων που λόγω της ιδιαιτερότητας του σχολείου δεν διδάσκονται στο βαθμό που θα έπρεπε (Ιστορία, Θρησκευτικά κ.ά.). Επίσης η καλλιέργεια πνεύματος συνεργασίας, ώστε η διδακτική παρέμβαση του εκπαιδευτικού να προκαλεί το συναίσθημα και την απόλαυση, καλύπτοντας συγχρόνως με πληρότητα και σαφήνεια τους διδακτικούς στόχους. Θεωρούμε ότι το συγκεκριμένο πρόγραμμα καλύπτει στόχους εκπαιδευτικών πολιτικών, κοινωνικών πολιτικών και πολιτισμικών πολιτικών. Θεωρούμε ότι η δόμηση της κοινωνικής συνοχής σήμερα, σημαίνει το σεβασμό της αξιοπρέπειας της ανθρώπινης ύπαρξης και μάλιστα της παιδικής ανθρώπινης ύπαρξης που νοσηλεύεται στο όνομα της αλληλεγγύης.

Ενδεικτικά θα ακολουθηθεί η εξής διδακτική/ερευνητική πορεία:

- Αναφορά στον **Όμηρο** : (*Ιλιάδα και Οδύσσεια*)
- **Σαπφώ** : *Ωδή στην Αφροδίτη*
- *Δημοτικά τραγούδια*
- *Ακάθιστος Ύμνος*
- **Σολωμός Δ.** : *Ύμνος στην ελευθερία (Εθνικός Ύμνος)*
- Διαφωτισμός : **Ρήγας Φεραίος**
- 1823: **Beethoven L., V.** : *Ενάτη Συμφωνία (Ύμνος της Ευρωπαϊκής Ένωσης)*
- **Παλαμάς Κ.** : *Ολυμπιακός Ύμνος*
- **Καβάφης Κ.** : «*Ιθάκη*», «*Θερμοπύλες*»
- **Σεφέρης Γ.** : «*Άρνηση*», «*Θάλασσα*» κ.ά.
- **Ελύτης Ο.** : «*Της δικαιοσύνης ήλιε νοητέ*», «*Ένα το χελιδόνι*» από «*Άξιον εστί*», «*Του μικρού βοριά*», «*Η μάγια*» από «*Μικρές Κυκλάδες*».
- **Καραγιαννόπουλος Α.** : Ο μουσικός του σχολείου, θα μελοποιήσει ότι δεν έχει μελοποιηθεί, όπως η «*Ωδή στην Αφροδίτη*»

Ενδεικτική βιβλιογραφία:

- Επιτροπή των Ε.Κ. *Πρώτη έκθεση σχετικά με την εξέλιξη των ενεργειών που έχουν αναληφθεί στο επίπεδο των κρατών – μελών και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας για την ενίσχυση της Ευρωπαϊκής Διάστασης στην Εκπαίδευση*, ΣΕΚ (91) 1753, Βρυξέλλες 23-9-91.
- Θεοδωράκης Μίκης & Ύψιλον. (1998). *Μίκης Θεοδωράκης, Μελοποιημένη Ποίηση, Α' Τόμος*, Τραγούδια. Αθήνα: Ύψιλον.
- Κακριδής, Φ. (2005). *Αρχαία ελληνική γραμματολογία*, Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Θεσσαλονίκη: Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη.
- Κουδούνα, Μ. (2001). *Έρευνα Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Πειραματικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Μελίνα»*, Εκπαίδευση και Πολιτισμός, ΕΚΠΑ, Κέντρο Συγκριτικής Εκπαίδευσης Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας. Αθήνα.
- Κουδούνα, Μ. (2002). *Σχολεία Εφαρμογής Πειραματικών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης στα πλαίσια της Μεταρρύθμισης 1997-2000*, ΕΚΠΑ / ΠΤΔΕ Κέντρο Συγκριτικής Εκπαίδευσης Διεθνούς Εκπαιδευτικής Πολιτικής και Επικοινωνίας.
- Κουδούνα, Μ. (2004). *Η Λογοτεχνία μέσα από τη φιλοσοφία των «Σχολείων Εφαρμογής Πειραματικών Προγραμμάτων Εκπαίδευσης»*, Πρακτικά Συνεδρίου Ε.Κ.Π.Α., Νοέμβριος-Δεκέμβριος 2002. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ. 479-488.
- Κουδούνα, Μ. (2011), *Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής*.
- Lesky, A. (1972). *Ιστορία της αρχαίας ελληνικής λογοτεχνίας*, μτφ. Α. Τσοπανάκη. Θεσσαλονίκη.
- Πελεγρίνης, Θ. (1995). *Οι πέντε εποχές της φιλοσοφίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Χαρίτος, Β. (Επιμ.). (2013). *Σχολείο για το παιδί που νοσηλεύεται. Θεωρητικές και εμπειρικές προσεγγίσεις*. Αθήνα: Αλφάβητο.

Ο Διευθυντής

Η δημιουργός

Βασίλης Χαρίτος

Μαίρη Κουδούνα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΕΝΙΑΙΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ
Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π.Ε.
ΤΜΗΜΑ Γ' ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Βαθμός Ασφαλείας:
Να διατηρηθεί μέχρι:
Βαθμός Προτεραιότητας

Αθήνα, 18-11-2013
Αρ.Πρωτοκόλλου:
Φ.14/827/175016/Γ1

Ταχ. Δ/ση : Ανδρέα Παπανδρέου 37
Τ.Κ. – Πόλη : 15180 – Μαρούσι
Ιστοσελίδα : <http://www.minedu.gov.gr>
Email : spudonpe@minedu.gov.gr
Πληροφορίες : Σ. Λαπατά
Τηλέφωνο : 210 344 2247
FAX : 210 344 3354

ΠΡΟΣ : Δ. Σχ. Παίδων «Π. & Α. Κυριακού»
11527 ΓΟΥΔΗ
(Υπόψη κ. Β.Χαρίτου)
ΚΟΙΝ: 1.Δ/ση Α/θμιας Α' Αθήνας
2.Σχ.Συμβ.16^{ης} Περ. Αττικής
κ. Π. Πιλούρη

ΘΕΜΑ : «Έγκριση Πολιτιστικού Προγράμματος Δημοτικού Σχολείου Παίδων
“Π.& Α. Κυριακού”»

Σχετικό έγγραφο: 169226/07-11-2013/Γ1

Απαντώντας στο με αρ.πρωτ. 72/30-10-2013 έγγραφό σας, σας ενημερώνουμε ότι, **εγκρίνουμε** το Σχέδιο ερευνητικού προγράμματος με θέμα «Μελοποιημένη Ποίηση», για το σχολικό έτος 2013-14, στο Δημοτικό Σχολείο «Π. & Α. Κυριακού», το οποίο δύναται να υλοποιηθεί κατά τη διάρκεια της ευέλικτης ζώνης ή με διάχυση στα μαθήματα του ωρολογίου προγράμματος.

Προκειμένου για την υλοποίηση του προγράμματος απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του οικείου Σχολικού Συμβούλου, η δε συμμετοχή των μαθητών στο ανωτέρω πρόγραμμα είναι προαιρετική.

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΠΑΧΡΗΣΤΟΣ

Εσωτερική Διανομή:
Δ/ση Σπουδών Π.Ε.
Τμήμα Γ'